

Nr. 9.

Anul I.

Sibiiu

13. Octombri

1877.

ALBINA CARPATILOR.

Apare 1 colă și jumătate pe săptămână. ABONAMENTUL pentru Austro-Ungaria: pe an 8 fl., pe 6 luni 4 fl. 40 cr., pe 3 luni 2 fl. 40 cr.; pentru România: pe an 20 lei, pe 6 luni 11 lei, pe 3 luni 6 lei. — Un număr 20 cr. s'eit 45 bani. — Un volum à 6 colé 70 cr. séu lei 1'70. — La 10 esemplare 1 rabat. Abonamentele se fac la editorul Visarion Roman în Sibiiu, la colectanți, la oficiile postale și la tóte librăriile.

Mórtea lui Asan.

Nuvelă istorică.

(Continuare.)

Într'aceea ostașii aprinseră mai multe focuri, peste ale căror flacări sfărâiau cărnurile menite pentru ospet. O masă era tinsă în cortul lui Asan și altele multe se tindeau afară pe pajiște. Se aducea în burdufuri vinul, ce fusese luat mai nainte de prin orașele cucerite. Când ospetul era gata, Asan se puse la masă dimpreună cu Ivancu și cu celelalte căpetenii ale oștilor. Toți erau voioși, toți petreceau ca la zile mari. Togmai pe când era veselia la culme, pe când vinul spumega prin tóte cupele, togmai atunci un ostaș întră în cort cu Isaaciú, care era îmbrăcat în cel mai pompos costum bizantin. La vederea celor două, Asan, care nu cunoșcea decât după nume pe ginerele împératului Alecsiú, se sculă în picioare și arătând cu mâna pe sevastrocatorul întrebă:

„Acesta cine este?”

„E sevastrocatorul Isaaciú” — răspuse ostașul. „Eu l'am prins în luptă și vin să-l dau în mâinile comandantului meu, care va scie ce să facă cu densusul.”

Asan bătui pe ostaș pe umăr, laudă credința lui și-i promise o răsplată strălucită; apoi întorcându-se spre Isaaciú îi grăi astfel:

„Bine ai venit la noi, sevastrocatoare. Mai adineoria ne găsiși cu armele în mână, când te apropiași de noi, acum ne găsești lângă cupele cu vin. Póte că înainte de luptă vei fi fost tu acela, care s'erbați în gândul t'eu biruința; acum după luptă o s'erbăm noi, că-cî așa a plăcut lui Dummedeu să fiă. Mângăie-te, Isaacie, de sórtea, ce te-a ajuns. Nu esci tu cel dintăiu comandant bizantin, pe care noi îl ducem în triumf. Adu-ți aminte și de ceialaltî și cugetă, că partea lor ți-a fost menită și ție. Nu cărti, sevastrocatoare, ci iea în nume de bine tot ce dă D-șeu. Vino, ședî cu noi, de te ospetéză; te voiú avea în dra-goste și te voiú căuta ca pe un ginere de împérat.”

Rostind aceste cuvinte, Asan se apropie de Isaaciú și-i luă dela cósse sabia cea ornată cu petri scumpe. El dete acéstă sabiă v'erului s'eu Ivancu, lângă care puse pe sevastrocatorul să ședă. Ospetul continuă apoi ca și mai înainte.

Nenorocitul Bizantin turba de mâniă cređându-se tratat cu prea multă ocară. Fața lui se îngălbini ca c'era și trada prin semne manifeste tótă starea amăritului s'eu suflet. Atât ura, ce avea cătră Români și Bulgari, cât și rușinea de-a fi fost învins făceau pe acest om să se socotéscă cea mai ticălosă ființă din lume. Îi venia greu să ședă în rënd cu nisce ómeni, pe cari densusul era obiçinuit să-i desprețuésca numindu-i barbari. Dar nu mai avea încătrău. El ținea ochii țintiți la pământ și ofta din adâncul inimei sale celei chinuite. Între astfel de împrejurări nu era nici o mirare, decă Isaaciú blăstéma în gândul s'eu ora, în care s'a născut. Ci nu era togmai situațiunea de față, care îl tortura mai v'ertos; el eugeta cu gróză la viitorul cel mai apropiat. Nu scia nenorocitul, óre mai scăpa-va cu zile din mâinile lui Asan. La ideia acésta îl treceau nădușelile morții. El era unul din acei ómeni, cari nu se prea împacă cu mórtea, ci prefer să trăéscă chiar desonorați, numai să trăéscă. Drept aceea Isaaciú încă de pe acum începea a-și bate capul, cum și în ce chip ar putea să se smulgă din ghiarele morții. În prețul de r'escumpărare nu punea multă speranță, că-cî scia bine, că Români și Bulgari sunt prea înverșunați asupra Bizantinilor. Dar Isaaciú era Grec . . . și unde nu putea să-i ajute nici chiar aurul, acolo își luă refugiul la intrigă și la uneltiri.

Cătră séră Asan și soții s'ei de arme esiră prin taberă, ca să privéscă la petrekerile oștinei; Isaaciú trebui să-i însoțéscă. Și ce mai petrekeri însuflețite! Ostași se

sculară și ei dela ospet și formând sute de grupe se desfătau în fel de fel de chipuri. Sunetul bucinelor și al fluierelor, cântecele și chiotele voinicilor împleau aerul de un sgomot confus, care asurzia urechile. Horele, ce se trăgeau în mai multe locuri și alergările pe întrecute cu cai făceau să se cutremure pământul pe șesuri și pe coline. Luptele voinicesci, precum e trânta și harțul cu sabia și cu sulița, apoi întrecerea în fugă dădeau pe ici-colea petrecerilor un aspect de război. Asan și suita sa arăta un vii interes asistând pe la aceste jocuri, care se păstra cu scumpătate ca un obicei moștenit din bătrâni. Ori pe unde se ivia vitezul comandant, era primit din partea oștirea cu urări entusiastice. El se arăta cu voie bună ca și cei de pe lângă dânsul. Numai Isaaciū era trist, — trist până la desperațiune, că-cî urările adresate lui Asan erau însoțite de tot felul de ocări îndreptate asupra dânsului. Omenii de rând mai arare ori se simt îndemnați a respecta nenorocirea în persoana altuia; de ordinar ei nu știu decât s'o insulteze. Contrariul e un privilegiu, pe care numai cultura pôte să-l dea omului.

Dar decă Isaaciū se arăta atât de trist, apoi nici Ivancu, care mergea alături cu dânsul, nu se părea tot mai vesel. El, ce e drept, nu era torturat de griji, dar era cufundat în gânduri. Și pentru ce? Ducea dorul Lucianeî, pe care o iubia cu o adevărată patimă. În tot momentul frumoasă față i se neliucia înaintea ochilor; era ca cum o-ar fi vădând aveau. Aștepta voinicul cu multă nerăbdare ziua aceea fericită, când avea să se întorne la Tirnova spre a revedea pe Luciana sa, pe fițorea lui soț. Dar aceea și i se părea că tot fuge de dânsul. Închipuiți-vă pe un călător alergând într'un suflet cătră acel loc, care e unica țintă a tuturor dorințelor sale; cu cât înainteză în cale, cu atât i se pare, că se mai depărtază de dânsul. Ceea ce e pentru călător spațiul, aceea era timpul pentru Ivancu. Nimic pe lume nu face depărtările în timp și în spațiu mai lungi, decât un dor, ce nu se pôte potoli.

Petrecerile în taberă se prelungiră până pe la miezul nopții. A doua zi de dimineță o parte a oștirea se pregăti de întorcere în patriă, era o altă parte avea să rămână în Macedonia pentru paza acestei provincie, pe care Asan n'avea de gând să o mai lase din mână. Ostașii se încărcară cu pradă și cu trofeele luate dela dușmani. Asan plecă înainte cu fruntea oștirea; după el veniau captivii urmați de câte-va sute de călăreți și de pedestri. Ivancu ședea cu Isaaciū într'o căruță trasă de patru cai. Sevastocratorul mai prinse inimă, îndată ce se vedu liber de preșința lui Asan, pe care îl uria c'o ură neîmpăcată. În prima zi a călătoriei Isaaciū se arăta posomorit și tăcut; el vorbea foarte rar și foarte puțin. Dar acesta o făcea într'adins și cu scop de-a mișca compătimirea celui ce-l însoțea. Și într'adevăr dela un timp lui Ivancu începea să-i fiă milă de captivul său; el cerea să-l mângăie în tot chipul atât cu vorba, cât și cu o purtare blândă și omenosă. Grecul astut lua cu de-amăruntul sama tuturor mișcărilor și vorbelor lui Ivancu și se puse a studia cu grijă natura acestui om, ca să vadă, în ce mod și spre ce lucru s'ar putea servi mai bine de dânsul. Sevastocratorul isbuti a surprinde peste curând nisce slăbiciuni în caracterul verului lui Asan, nisce umbre, care contrastau foarte mult cu părțile lui cele bune; Bizantinul găci fără multă bătaie

de cap, că junele Român e peste măsură ambițios și iritabil. Cu atâta avea de o cam dată de ajuns intrigantul Isaaciū. O rață de speranță începea a se și ivi pe întunecatul orizon al amăritei lui vieți.

A doua zi sevastocratorul s'apucă să converseze cu Ivancu nesfiit și ca unul, care nu se mai gândesce mult la sôrtea sa proprie. El deschise vorba în modul următor:

„După cum veđ, ești înrudit cu Asan.“

„Suntem veri buni“ — response Ivancu, era Grecul mênâ astfel vorba mai departe:

„Vestea numelui tău, Ivancule, a străbătut până la noi; și noue Bizantinilor ne sunt cunoscute faptele și vitejia ta. Pe la noi lumea te pune mai pe sus de Asan și de Petru și are totă dreptatea. Dar spune-mi, te rog, ce rang ocupi tu la curtea verilor tăi, cari pörtă singuri domnia peste Mesia?“

„Sunt căpitan în oștire“ — response Ivancu și apoi mai adause: „Afară de acesta verii mei me trămit cu solii pe la curțile altor domnitori și-mi dau o parte însemnată din veniturile țerei în schimb pentru toate serviciile mele.“

„Așa?“ — reflectă cu ironie amăgitorul Grec, a cărui limbă era mai înveninată, decât limba unui șearpe veninos. — „Va să zică, verii tăi au împărțit între dânsii stăpânirea, era ție și-au lăsat numai sarcini. Ore atâta resplată merită nisce virtuți ca ale tale? În alte țeri să fi încredințat, că s'ar găsi alte recompense pentru unul, cum ești tu. Verii tăi, așa socotesc eu, ar fi putut să te pună guvernator peste una din provinciile țerei, ca să dea mai multă strălucire numelui tău.“

„La acestea mai gândesc și eu uneori“ — response Ivancu — „dară nu pot afla, din ce cauză verii mei nu m'au înălțat la un rang mai strălucit.“

Isaaciū se prefăcea, că simte o adevărată compătimire pentru Ivancu; era acesta începea acum să arete pe față un fel de resimțământ în privința verilor săi. Sevastocratorul prinse inimă și continuă astfel:

„Lucru firesc, Ivancule! Verii tăi nu cutază a te face mai mare în vre un ținut al țerei. Ei ved în tine nisce însușiri nobile, care întrec pe ale lor; ei te știu și mai vitez, și mai cu minte, și mai plăcut poporului. Se tem cu drept cuvânt, că rădicându-te la pozițiuni mai înalte, ai putea să devini periculos pentru dânsii; se tem, că poporul s'ar da în partea ta și și-ar pune pe cap o coronă de rege. Atunci ce s'ar alege ore de Asan și de Petru? Așa sta lucrurile, iubitul meu Ivancu. Me mir, cum de nu te gândiai și tu la unele ca acestea...“

Ivancu nu se arăta de loc nesimțitor; din contră, el trăda un deosebit interes ascultând amăgitoarele vorbe ale captivului bizantin. Și aceste vorbe nu erau numai dulci: ele tot deodată sêmănau cu acel vin tare și vechiu, care ameteșce curând pe toți, câți gustă dintr'ensul. Ivancu începea să se clatine vedând cu ochii în credința și dragostea, ce-o avuse până acum cătră verii săi.

Cu alt privilegiu Grecul mai schimbă rostul; el se apucă să descrie în cele mai vii colorii resplătirile și onorurile, care se dau în Bizanțiu omenilor cu merit și cu renume.

„La noi“ — dicea Isaaciū — „lucrurile se petrec cu totul altfel. Decă cine-va se distinge înaintea celor-lalți prin talente și virtuți, meritele aceluia sunt resplătite după dreptate și cuviință; el primesce titluri și trăesce în strânse legături cu curtea împărătescă; i se asigurază multe și

marî venituri; ica parte la răpitoarele petreceri ale palatului; e onorat și adorat de popor și iubit de împăratul. În scurt, un astfel de om e demu de-a fi invidiat de orî-ce alți muritori. Dar acesta nu se întemplă, Ivancule, decât numai la noi în Bizanțiu. Pecat de tine, că n'ai avut parte să te nasei la noi, ca să fi altfel, decum esei!“

Ivancu avea o fantasiă înfocată și sburdătoare, care începea să-î înfățișeze Constantinopolea ca un raiu pământesc plin de farmece și de plăceri. Afară de aceea inima lui era supusă seducțiunilor. Bărbăția, cu care scia să se împotrivescă inamicilor în luptă, îi lipsia mai cu totul, când era vorba să reziste amăgirilor. Arăta o tăria de fer spre-a înfrunta și cele mai îngrozitoare pericole, dară în fața tentațiunilor el era foarte slab. Drept aceea apucăturile lui Isaaciū nu puteau să nu prindă la un om cu firea lui Ivancu. Apoi ambițiunea încă nu mai lăsa în pace pe acest tinăr îndrăgănit și energic. El nu se mulțamia cu cât era, ci spera mereu să ajungă mai mult.

În timp de câte-va zile Grecul intrigant isbuti a câștiga mai de tot inima lui Ivancu; el se convinse pe deplin, că vărul lui Asan va ajunge o mârșavă uneltă în mâinile sale.

În fine sosi și ziua intrării triumfale în Tirnova, capitala de atunci a regatului româno-bulgar. Romanticul oraș avea de astă dată un aspect foarte sârbătoresc. Des de dimineță poporul, părăsind locuințele sale împrăsciate pe dealuri și pe la pôlele dealurilor, eșia grămadă la marginea capitalei, ca să primescă pe Asan cu oștirea lui biruitoare. Locuitorii Tirnovei mai văduseră și de alte dăți astfel de intrări triumfale, dar cea de acum avea să fiă mai măreță, decât toate. Și éta pentru ce. Bătrânii poporului hotărâseră, cu învoirea lui Petru, să proclame pe Asan rege al Româno-bulgarilor. Pe când mulțimea aștepta cu nerăbdare sosirea fiitorului Domn, carul triumfal, tras de patru cai albi, se ducea întru întâmpinarea lui Asan. În acel car se afla soția eroului, Irina, și sora ei vitregă, Luciana. Ambele erau îmbrăcate în cele mai frumoase vestminte de sârbătoare. Dar ce ajungea frumusețea vestmintelor pe lângă aceea a chipului celor două femei? Ele erau amândouă înzestrate cu cele mai alese daruri ale naturii: erau înalte la trup și maestose, cu fețele înflorite ca nisce trandafiri, cu ochi mari și negri, umbriți de nisce sprâncene gróse și îmbinate.

Poporul tresăria de bucuria, când începu să zărească vîrfurile sulitelor și coifurile de aramă strălucind în aurita lumină a sórelui. Drumul petros, pe care precedea oștirea, bubuia sub copitele cailor și pulberea se rădica în vârtejuri prin aer. Asan venia în frunte, ședînd în carul de triumf cu Irina și cu Luciana. La dreapta și la stînga lui călăriaū ceialalți conducători ai armatei, îmbrăcați ca și dînsul în platoșe și purtând coifuri grele pe capetele lor. După car urma o samă de ostași cu trofeele de biruință. Captivii bizantini și restul oștirii româno-bulgare formaū un șir atât de lung, încât nu i se zăria sfîrșitul. În fruntea captivilor se vedea Isaaciū însoțit de Ivancu. Bietul sevastocrotor ținea capul plecat în jos, că-ai umilinta și rușinea covârșise sufletul său.

La pórta orașului Asan se opri înaintea episcopului, care-l aștepta încungiurat de preoți și de fruntași. Bătrânul episcop rădică spre Asan mâna sa dreapta și după ce-î

dete binecuvîntarea prin semnul sciut, dîse cătră dînsul cu voce înaltă:

„Pe tine te-au ales, Asane, bătrânii și boerii acestei țeri să fi rege poporului, pe care vitejia ta l'a scos din lanțurile robiei. Purcede la sânta biserică, de primesce pe capul tîu coróna, purtată cu gloriă de Simeon, de Mihail și de Samuil, începătorul nîmului tîu. Dumnezeu să reverse mila sa peste tine, să domnesci norocos și să măresci țera, să adaugi numele supușilor tîi.“

La auđul acestor cuvinte tótă mulțimea prorupse în urări entusiastice.

„Salutăm pe regele nostru Asan!“ strigaū toți din tóte părțile cu o gură și cu o inimă, Români și Bulgari fără deosebire. Urările ostașilor se amestecară cu ale poporului și nu mai voiaū să contenescă: ecoul le repeția prin stîncile dealurilor și pe rîpoși țermuri ai Jantrei. Într'aceea Asan se apropie de o biserică, situată la pôlele unui deal înalt. Ușile sântului locaș se deschiseră înaintea lui și el păși cu umilinta în fața altariului, urmat de atâta mulțime, cătră putea să încapă între zidurile edificiu-lui. Episcopul ceti molitfa și sêvărși ceremonia ungerei. Pe timpul acestei ceremonii ostași pe afară împărțiaū între dînsii pe captivi, ca să-î țină robii sêu apoi să-î libereze în schimb pentru prețul de rescumpărare, cum era datina acelor vremi.

După eșirea din biserică poporul și oștirea petrecură pe noul rege până la un castel, care servia de reședință și era situat pe cóna dealului de-asupra bisericei, unde avuse loc încoronarea. Un drum tăiat în petró împreuna castelul cu celelalte părți ale orașului; érá jur împrejurul reședinței se grupaū în disordine locuințele unor fruntași sêu boeri, cari aveau amestec în trebile țerei. Drumul ce ducea la castel era plin îndesat de lume, care mergea și venia necontenit. Bătrânii, fruntași, preoți, căpitaniū oștilor și alți ómeni din popor intraū cu grămada în castel, de sărutaū mâna noului rege. Pîntre acestia se vedea și Ivancu însoțit de captivul sevastocrotor, pe care nu avea voiă să-l lase de lângă sine. Dar în fața Ivancului nu se reflecta mai de loc bucuria generală, ce domina pîn tóte unghiurile capitalei, prin locuințele boerilor și prin cele din urmă bordee ale poporului. Grecul întăritase din noi pe Ivancu asupra vărului sêu prin tot felul de bîrfele. Dar apoi dragostea cea fierbinte cătră Luciana, cum nu făcea óre pe acest tinăr să se arete vesel și cu voiă bună? S'ar părea, că simțirile lui începeau să se schimbe și în astă privință. În momentul, când Ivancu se apropia de Asan, să-î sărute mâna, Luciana, care ședea cu Irina în dreapta regelui, se uita la dînsul ca la sóre. Presința lui atât de mult răpise pe bieta fată, încât tótă ființa ei se părea într'o agitațiune de suferință. Dar Ivancu strecurându-se pe lângă dînsa nu-î aruncă decât o cautătură jumătate rece, am putea dîce, nepăsătoare. Acestă împrejurare nu rămase nebagată în samă de Luciana. Éta ce gândia ea întru sine: „El să fiă óre? Staū să nu-l mai eunose. Ah, el nu se mai uită la mine ca de altă dată. Cât se pare de schimbat! Póte, că Ivancu vrea să-și înstrăineze inima de cătră mine.“ Aceste gânduri se încuibară ca o cobe rea în mintea frumoșei copile.

În castelul reședinței se întogmiră mari festivități în onórea zilei și festivitățile ținură până cătră séră. Sêrbaū însê și locuitorii pe la casele lor și cu dînsii dimpreună

sërba tótã oștirea. Era, în sfërșit, ca ori și unde, când se întemplantã încoronãri de Domni.

Dar cine era acel june, care se coboria gânditor pe drumul dela castel, îndreptându-se cu pași lini spre partea de dinjos a orașului? Om de staturã de mijloc, el pãrea încă fôrte tiner de ani, cã-cî abia îi dase mustața. Cu tôte acestea fruntea lui încrêțitã și posomoriciunea din față erau cea mai învederată dovadă, cã junele se preocupa de lucruri fôrte serióse. Era fratele mai mic a lui Ivancu, anume Mitul, care din momentul încoronãrii lui Asan nu-și mai gãsia odihnã și astêmpêr. Patima ambițiunei rodea la inima lui ca un vierme neardormit. El nutria o urã neimpãcatã față de veriș sãi, pe cari-i vedea înãlțându-se la o putere prea mare, pe când dênsul și fratele sêu Ivancu trebuia sã rêmãnã mai pe jos. El n'ar fi fost în stare sã erte lui Asan, cã-cî îndrêsnișe a primi corónã de rege. Acela, pe care ar fi dorit Mitul sã-l vãdã pe tronul romãno-bulgar, era Ivancu, erã nu Asan. Drept aceea ambițiosul june jurase în cugetul sêu, sã facã tot ce-i va sta prin putințã pentru a resturna cât mai curênd noua stare de lucruri.

Ajungând la pólele dealului, Mitul întelni pe mai mulți amici de ai sãi. Trãgându-i la o parte, ca cum ar fi avut sã le spunã ceva, el îi duse într'un loc mai pãrãșit și plantat cu tot felul de arbori. Aci se vêri agitat în mișlocul lor și începu, precum urmêzã:

„Ați vêdut, fraților, ce s'a întemplant? Asan a primit corónã de rege, — și pentru ce? De bunã samã, cã nu pentru nisce merite proprie ale lui. El și-a însușit luiși gloria armelor nóstre și a luat singur respłata, care s'ar fi cuvenit tuturor; el s'a înãlțat pe laurii nostri, ca sã ne devinã stãpãn. E adevêrat, cã sunt de un sânge cu dênsul: moșul meũ a fost și moșul lui. Darã acêsta nu me póte împiedeca de-a iubi mai mult tãra, decãt nêmul, din care me trag. Ah, și-mi cade cu greũ, când vêd pe Asan ajuns la o putere ca aceea, de care nu va lipsi a se folosi rêu. Ce ñiceți voi, amicii mei? Asan rege!... Nu socotiți și voi, cã e prea mult?“

Ceialalți tovaroși se puserã pe gânduri. Ei țineã sincere vorbele lui Mitul și afarã de ori-ce bãnuielã; socotiaũ, cã nu alt ceva, ci numai iubirea cãtrã popor îl face sã vorbêscã așa. Nicĩ unul dintre acei tineri nu se temea de cugete ascunse în mintea lui Mitul, cu atât mai pușin, cã-cî nu-l sciaũ în desbinare cu veriș lui.

„Suferi-vom noi“ — adause dênsul — „suferi-vom, ca Asan sã-și rãdice sceptrul peste capetele nóstre? Cãte șiróe de sânge am vêrsat pãnã ne-am smuls de sub jugul tiranilor din Bizanțiu! Acum sã ne uitãm cu nepêsare, cum chiar unul dintre noi se pregãtesce a deveni tiran... Bine-ar fi óre sã facem acêsta? Spuneți voi, n'ar fi rușine?“

„Ai tótã dreptatea“ — raspuse un june Bulgar cu numele Dragomer. „Eũ încã me tem, cã Asan va deveni pentru noi un prea aspru stãpãn. Darã cum vom putea sã delungãm pericolul, ce ne anenințã? Acêsta sã ne-o spunã, Mitule.“

Alusian, un alt june romãn, ñise: „Nu e bine, când un om se înãlțã, cum s'a înãlțat Asan. El ne-a fost povãțuitor de óste și l'am voit cu toții. Însê rege cum vom suferi sã ne fiã? Nu-l cunoșceți voi destul de bine? El e prea sumeș, e pornit la mãniã; drept aceea va cãuta sã

ne asuprêscã, sã ne tiranizeze. Fraților, sã fim ómeni și sã nu ne lãsãm! Aũ nu pentru noi e viitorul? Decã acest viitor va fi împreunat cu robia, apoi și acêsta tot pentru noi va fi. Eũ încã ñic, sã nu rãbdãm îndelung pe Asan mai mare peste noi.“

„Sã ne întelegem“ — adause Simeon — „și cu întelegere lesne se fac tóte. Eũ socotesc, ca mãne sã ne strîngem a casã la Mitul, ca sã mai vorbim noi în de noi. Dar ori de ce am voi sã ne apucãm, un cap ne trebuiesc, fraților. Cine sã ne fiã cap?“

„Ivancu! Ivancu!“ strigarã cu toții ca prin instinct.

„Bine“ — adause Mitul — „Ivancu sã ne fiã cap și el ne va și fi. Darã alta sã ve mai spun. Pãnã mãne sã alergãm fiã-care pe la prietenii nostri și sã-i tragem în partea nóstrã. Mãne când ne vom întelni, sã fim mai mulți, sã fim mai tari și mai cu sfat. Așa e, fraților? Bine ñic?“

„Bine!“ — respuserã ceialalți. — Sã mergem!“

Ei intrarã gânditori în oraș. În cale se întelmirã cu Ivancu, care plecase cu Isaaciũ, ca sã-l arunce în temnițã dupã porunca lui Asan. Ceialalți junii salutarã pe Ivancu și trecurã, erã Mitul se opri, apucã pe fratele sêu de mãneca tunicei și trãgându-l pușin mai la o parte îi șopti urmãtórele cuvinte:

„Descêptã-te, Ivancule, și nu mai dormi!“

„Ce vei sã ñici, frate?“

„Voiũ sã ñic ceea ce am mai ñis de atãtea ori: nu suferi, ca Asan sã apuce tótã puterea în mãmile sale!“

„Vom vorbi mai apoi, Mitule; acum sã ne cãutãm de cale.“ Ivancu rosti aceste cuvinte c'un fel de amariciune. ce-i provenia din adãncul inimei.

Mitul alergã, sã ajungã pe prietenii sãi.

Isaaciũ mãcar cã nu întelesese șóptele celor doui frați, bãnuia totuși, cã e vorba de lucruri serióse. El întinse decĩ din nou arcul amãgirei și pregãtia o altã sãgêțã otrãvitã pentru inima lui Ivancu. De-o cam datã sevastocratorul tãcu, dar acêstã tãcere Ivancu cerca sã i-o curme prin tot chipul de întrebãri și îmbãrbãtãri. Într'aceea ei ajunserã la temnița menitã pentru captivul bizantin. Era o peșterã sêpatã în stîncã, sêmãnãnd cu o vizuniã de fierã, uritã și fioróșã. O lavițã de piãtrã de-alungul unui pãrete era tótã mobilatura ei; ba mai era încã un bolovan, pe care arestații puteau sã-l folosêscã drept cãpãtãiu. O micã candelã era atêrnatã de pãretele din fund, a cãrei flacãrã sêrbãdã avea sã înlocuêscã în acest iad dulcile rađe ale sórelui. Întrarea aceștei temnițe era închisã cu nisce uși massive și pãzitã de strãji înarmate.

Isaaciũ vêdându-se în acest loc întunecos se simți cuprins de fiori. Șêdênd jos pe lavița de piãtrã, el își luã fruntea în palme și începu sã ofteze din adãncul inimei. Ce contrast între acêstã temnițã și între palatul lui din Bizanțiu! Togmã acest contrast fãcea pe Isaaciũ sã se simtã sdrobotit de povara sorții sale.

„Mângãie-te, sevastocratore“ — îi ñise Ivancu. — „Dumneđeũ te va scãpa și dela acêstã nevoiã!“

„Bucuros m'aș mângãia, Ivancule, fêtul meũ,“ — raspuse captivul — „dar mi se rumpe inima, când me gândesc la cei de-acasã. Simț eũ bine, cã n'am sã-i mai vêd. Pune-te în locul meũ, Ivancule, închipesce-ți, cã ai fi tatã ca mine, cã ar avea sã-ți rêmãnã copiii orfanii! O, tu nu sci, ce este durerea de pãrinte. Decã s'ar întempla

să-mi rămână oșele aici. ce-ar ajunge soția mea, ce-ar ajunge fiica mea Teodora? De ți-ai putea tu închipui, Ivancule, cum e Teodora, fiica mea. deși că nu te-ai putea mira îndestul de frumusețile și de bunătățile ei! Adevărat, că ea e încă fragedă în ceea ce privește anii, dar firea ei e fire de om întreg. Apoi cine o vede în față, jură că nu e din lumea aceasta, că e tăiată din sôre. Teodora mea, al cărei chip de ânger e fără părechă, se consideră în Bizanțiu ca cea mai mare minune omenescă. Nime nu poate să scie, cât îi duc dorul! Cel puțin de-aș vedea-o încă odăta înainte de morțe, dar nu cred. Și câte planuri mă urziseram pentru viitorul ei! Deja de pe acum aveau de gând să-î caut un mire, pe care să-l fac nepot împăratului Alecsiū. Și să me crești, Ivancule, că unul ea tine ar fi fost tot de una demn, să iea în căsătorie pe o nepotă de împărat . . . . Dar la ce să mă vorbim, când toate au să fiă de prisos? Eu d'acici cu țile n'am să mă scap."

Ivancu apucă pe Isaaciū de mână și-î grăi înduioșit: „Nu pierde inima, Isaacie! Până voi trăi eu, nimic să nu te temi. Rabdă dône, trei țile, până voi isbuti a îndupleca pe Asan, să te erte. Mult nu vei petrece în acest loc de spaimă. Dar și până vei fi nevoit să mă petreci aici, eu me voi îngriji de tine și me voi silii, să-ți mă ușurez suferințele. Acum te las cu Dumnezeu, dar mâine vom să ne vedem ăra."

Cu aceste cuvinte Ivancu eși din teniță. Străjile închiseră bine ușile și urmară a păzi locul, după cum le era porunca.

Bietul Ivancu, el nici de astă dată n'a fost în stare să se apere de tentațiuni! Din acest moment gândurile lui începură a fi nedespărțite de o ființă, pe care numai după nume și din spuse o cunoscea. Teodora, nepotă împăratului, ea va fi d'acici înainte visul și idealul lui. Luciana va fi dată uitărei, că-cî dânsa nu putea să facă pe Ivancu ginere împăratului bizantin. —

A doua țî după încoronare, Asan trâmise pe fratele său Petru într'un ținut al regatului, ca să reguleze nisce afaceri de administrație: ăra fratele mai mic, Ioaniciū, fu trâmisi cu soliă la Banul Craiovei, ca să-î ducă daruri și o parte din trofeele bizantine. După ce mai puse la cale și alte trebî de ale Domniei, Asan intră în aparta-

mentul soției sale și găsi pe Irima stând de vorbă cu sora ei vitregă, Luciana. Regele se apropie de cumnata sa și ăta cum grăi cătră dânsă:

„Luciano, tu placi pe vărul nostru Ivancu."

Șielă nu lăsă pe Luciana să ăică măcar un cuvânt; dar Irima răspuse în locul ei:

„Așa este, Asane, Luciana place pe Ivancu și Ivancu o place pe dânsa."

Asan urmă apoi mai departe:

„Lasă incolo ori-ce șielă, Luciano. Ți-a venit și ție timpul să te măriți; ăra pentru mine e o sântă datoriă de-a me gândi la fericirea ta. Măi bucuos aș fi, să te veți însoțită c'un om din sângele nămului meu. Spune-mi dar, vei să fi soția lui Ivancu?"

După o luptă cu sine, Luciana răspuse:

„Mi-e drag Ivancu și dorese să-î fiu soția."

„Află dară, că el te-a și cerut dela mine" — adause Asan — „și eu m'am arătat învoit. Prin urmare dorința ta va fi împlinită, Luciano."

Luciana se simția cuprinsă de un farmec negrăit. Ea se închină spre Asan, îi luă mâna și i-o sărută cu foc, mulțămindu-î de îngrijirea ce-î arăta.

Irima ăise apoi cătră soțul ei:

„Acești două tineri îi vor păstra o vecinică mulțămire; ei se iubesc cu dragostea cea mai fierbinte și nici când n'ar fi fost în stare să se lase unul de altul. Visul lor cel dulce era acela de-a se vedea când-va însoții prin căsătorie. Ce fericire pentru dânsii! Ei nici odăta nu vor uita, că această fericire au primit-o

dela tine; ei te vor iubi, Asane, și te vor avea ca pe un părinte."

„Eu încă voi să le dau o dovadă despre a mea iubire: vor primi dela mine ca zestre cel măi frumos ținut din Munții Emului. Cu atâta socotese, că Ivancu va fi mulțămit."

Rostind aceste cuvinte, Asan se retrase într'o cameră din fața castelului.

„Acum sunt fericită!" esclamă Luciana, privind în ochii surorii sale. „Acum Ivancu va fi al meu."

„El încă se va fi simțind tot așa de fericit, ca și tine" — răspuse Irima mulțămită.

„Dar de una tot me mir" — adause Luciana, bântuită de un fel de îndoieală. „Erî Ivancu a fost la noi și

Laura Lambertini (Pag 108).

nu s'a apropiat de loc de mine, ca să-mi vorbescă, precum făcea altă dată. Astăzi sórele e sus, ér' Ivancu n'a dat încă pe la noi. Mai înainte nu trecea măcar o ți, ca să nu dea față cu mine. S'ar părea, că Ivancu m'a uitat."

„Cine scie ce va fi avut, de n'a putut să vină“ — diše Irina fără nici o grija. „Dar fi cu răbdare, Luciano, că-cî nu va mai întârția.“

„Dară când s'ar întempla să me părăsescă? . . .“
„Nebună mai esci, fata mea, ce stai a vorbi! Lasă la o parte nisce gânduri ca acestea și aide să vedem de trebile de prin casă.“

Irina apucă pe Luciana de mână și eși cu dînsa într'un foișor despre grădină, unde le așteptau furca și răsboiul, după cum era rîndul acelor timpuri. (Va urma.)

O d i s e a.

Fragmente din poeziile netipărite ale lui **Ioan Barac***).

Intâia parte.

Maî arată-te istetă,
Musa mea cea cântăreță!
Precum te-ai mai arătat,
Când cântai jalea cea mare,
A Troadei, întru care,
Încă una n'ai cântat.
Nu mi-ai cântat la urechiă,
În limba noastră cea vechiă,
Rămasă dela Romanî;
Derege-ți córdele tale,
De-nî cântă cu mare jale,
Nisce patimi de mulți ani.
Lasă resboiul cel mare,
Cel de ȳece ani, în care,
Grecii cetatea bătea,
Scotînd prin foc pe Elena,
Când o cetate, prin șenă,
Vicleșugului ardea.
Să-mî cântî numai cea ursită,
Lunga cale rătăcită,
A lui Odisevs, de când,
Aû plecat dela Troada,
Și pre mare cu grămada,
Ostași cu sine ducînd.
Plecînd cu douăsprădece
Corăbii, prin mări a trece,
Cu triumf la casa sa.
Prin câte primejdii rele,
S'au strecurat printră ele,
Pre unde îl încursa.
După ce fu risipită,
Acea cetate vestită,
De puterea Grecilor;
Toți regii cu biruință,
S'au întors spre folosință,
Spre binele țerilor.
Toți ajunsă p'acasă,
Numai Odisevs rămasă,
Pe drum, multe pătîmind:
Lui i-aû fost tot calea cruce, —
Pe care drum să apuce,
Nici cârmaciul lui sciînd.
Trecînd tot prin locuri rele,
Și necunoscute ele
Unui vitez călătoriu,

I-aû trebuit isteția,
Minte și cu vitejiă,
Să-i fiă de ajutoriū.
Când ostașii lui pe mare
Nu i-aû mai dat ascultare,
La necaz veldîndu-se,
Întru desnădăjduire,
Cădea numai în perire,
Fórte pedepsindu-se.
Veldîndu-și el unsprădece,
Corăbii să se înece,
Și cu una rămăînd;
Iar după una scăpare,
Dând de alta și mai mare,
Tot mai multe pătîmind.
Numai cu a sa vieță,
La insula pădurătă
Ogigia aû scăpat;
Unde socotind să scape,
Fu încungiurat de ape,
Altă grópă i-aû săpat.
Aici stăpăînd o zină,
O măestră ca stăpăna,
Cu dragoste l'aû cuprîns;
Că l'aû apucat în clesce, —
Până ce se pomenesce,
Că dînsul la ea e prins.
Acéstă măestră fată,
L'aû silit pe el îndată,
Să-i fiă vecinic bărbat,
Și cu acea pregătire,
Să-i dea lui și nemurire
În șapte ani n'aû scăpat.
Acéstă măestră zină,
O puternică stăpăna,
Î-i da și-î făgăduia,
Munți de aur, — și vieță,
Lungă și tot cu dulcetă,
Numai să șadă cu ea.
Dar el n'aû ajuns acasă,
Decând cu óstea plecasă,
De trecuse ȳece ani;
Și în drumurile sale,
Acum i s'aû pus în cale,
Tot pietrii și bolovanî.

Și acum doria el tare,
De soția sa, cu care
Fórte dulce aû trăit;
Și tineră o lasasă
În brațe cu prunc acasă;
De acestia aû dorit.
Destul s'aû rugat să-l lasă,
Să se ducă el acasă;
Dar măestra n'aû voit.
Care zină fără milă,
L'aû ținut pe el în silă,
Că prea tare l'aû iubit.
Ér el dorul apucăîndu-l,
La soția sa cu gândul,
Pe malul mării ședea;
Și cu inima amară,
Cu ochii spre a sa țară,
Sgăîți, — și nu o vedea.
Nici o poștă cu scrisóre,
Nici pasere sburătore,
P'aici nu se abătea;
Nici afară ca să ésa,
Să pótă fugi acasă,
De acolo nu putea.
El numai cu lacrămile,
Î-și stempăra patimile,
În șapte ani suspinăînd;
Și cu rugăciuni prea multe,
Cătră ceriū, ca să-l asculte,
Se ruga tot lăcrămăînd.
Soția sa cea iubită,
De dorul lui obosită,
În Itaca, țara sa,
Penelope așteptăîndu-l,
Cu fiu-său și dorîndu-l,
Lacrămi amare vërșă.
Că crescea băiatul tare,
Fecior a se face mare,
Dar fără tată de mic;
În ȳece ani nici o scire,
Și nice nădăjduire,
N'aû aflat de el nimic.
Ér maica lui cea iubită,
De Odisevs părăsită,
Avea mai mare necaz,

*) Despre rēposatul poet popular Ioan Barac vom vorbi pe larg cu altă ocaziune.

Că o căsnia pețitorii,
Să nu-și mai vadă, cât norii,
Pe iubitul său viteaz.
Că dintru acéstă țară,
Acum mulți se adunară,
Cu nume de pețitorii,
La veduva cea frumoasă,
Tineră, dar cuviósă,
Și ei nisce mănăcătóri.
Până Tilemach băiatul,
Mai creșcea nevinovatul,
Pe tatăl său așteptând,
Vedea, că nu e cu cale,
Ce fac lui, și maicei sale
Pețitorii ospetând.
Și crescând apoi mai mare,
Tot mai multă supărare,
Avea, că nu mai vedea,
Pe tatăl său, să nu-î lasă,
Să mai facă jaf la casă,
Ci afară ca să-î dea.
Ei striga, că nu mai vine,
Că demult prin țeri străine,
Și în resboiū aū perit;
Așa mai bine regina,
Să se mărite, blăjina,
Că destul aū veduvit.
Ei umbla, ca să o tragă,
La dragoste, să-și alégă,
Pe unul ce-î va plăcea,
De bărbat, — să se mărite,
La care vorbe votrite,
Înțelepțesce tăcea.
Că ea cu nădejde multă,
De ce doria, nu-î ascultă,
Ci cătră ceriū se ruga.
Așa și Odisevs încă,
Cu rugăciune adâncă,
Tot asemenea striga.
Și ruga lor deodată,
La ceriū aū fost ascultată;
O rugă de șapte ani,
Aū trebuit să rēsbată
Ceriul, decă e curată,
Să móie și bolovanii.
Că pronia cea înaltă,
Vrēnd s'adune la olaltă,
Tóte întocmelele,
De trei părți va să adune
Pornirile cele bune,
Tóte rēnduelele.
Și pe Calipso de frică,
O face de ea își strică,
Planul ce și-l-aū facut,
Și pe Odisevs să-l lasă,
Că să se ducă acasă:
Să-și lasă ce i-aū plăcut.
Ér Tilemach deodată,
Dacă dorește pe tată,
Să-î caute urmele;
Pețitorii să lipsescă,

Dela casa cea regescă,
Goniți cu tăciunele.
Că ei șed în silnicia,
Cu multă obrăznicia,
Să mănânce, și să bea.
Dă-le, sēracă regină!
De mai ai vin și făină,
Cărnuri de vei mai avea.
Că ei își petrec în fală,
Că n'aū nici o rēnduclă,
Și vor a te jăfui;
Însē la acéstă casă,
S'ar cădea să nu-î mai lasă,
A nu-î mai îngădui.
Că gurile lor rēsună,
Cu ocări de împreună
Tot în bătaia de joc.
Vor numai să mistuescă,
Acéstă casă regescă,
Să o arză ca cu foc.
Când striga ei cu ocară,
Étă aū sosit afară,
Un tiner prea mângaios,
Cu sulița strălucită,
Și pavēza aurită,
Cu coif și mbrăcat frumos.
Eșind Tilemach să-l vadă,
Plecat bine'l cuvinteză,
Ca pe un bun-voitoriū;
Și Paū pofit într'o casă,
Unde numai lui îi lasă,
Loc ca la un călătoriū.
Și aū poruncit în grabă,
La o slujnică de trebă,
Din tóte feciórele,
În cinste și omenia,
Cu lighianul să viă,
Să-î spele piciórele:
Cu ștergariū să i-le ștergă,
Apoi alta, ca să mērgă,
Să pue masa cinstit,
Ca să-l ospēteze bine,
Să-î spue apoi, de cine
Dēnsul s'aū mvrednicit.
Eu sunt Mentis, îi raspunde,
Din Pafos, pe care unde,
Anchialul m'aū născut.
Am corabia legată,
Cu nisce marfă schimbată,
La malul cel cunoscut.
Sciū pe vrednicul tēu tată,
Voiam să-l mai vēđ odată,
Dar încă n'aū mai sosit.
Că unde se află dēnsul,
Închis, îl supēră plānsul,
Căsuindu-se obosit.
Cât sēmēnă el cu tine,
Par' că grăesce cu mine,
După chipul, care-l aī;
Dar așa să ți se scie,
Că dup'a mea prorocia,

De fața lui vei să dai.
Că mie mi se arată,
Cum că vrednicul tēu tată,
Într'o insulă-î melis:
E încungiurat cu ape,
Și nu-l lasă ca să scape,
N'aū putut, că v'ar fi scris.
Rugăciunea să v'alerge,
Până porunca va merge,
Cu strășnicia de sus:
Să póta veni acasă,
Și de acolo să esă.
Eū acésta ți-am adus.
Moșul tēu încă nu șade,
Aici după cum se cade;
La o grădină s'aū tras.
Ve mănâncă pețitorii;
Veđi, cum ucid mănăcătóri,
Dobitocul cel mai gras.
De unde sunt? Că sunt glótă!
Ve mănâncă casa tótă,
După căfi s'aū adunat.
I-aū respuns Tilemach: dară
Mai sunt ei și pre afară;
Un jaf fórte minunat!
Maica mea în multe rēnduri,
S'aū luat cu ei de gânduri,
Ce respuns să le mai dea:
Din tóte ținuturile,
Și din tóte tērgurile,
Tot aici de a-î vedea.
Așa dar — străinul dișe —
Ușa le e prea deschisă.
Tatăl tēu când i-ar vedea,
Supt a lui puternicia,
Și supt a lui vitejia,
Gândesc, că toți ar cădea.
Eū te sfătuesc pre tine,
Scólă, gătesce-te bine,
Să te duci să cercetezi,
La Nestor, la Menelae;
Nu ședea tot în odae!
Să-î întrebă și ca să veđi.
Că ei aū plecat odată,
Dela foc cu al tēu tată,
Și la olaltă fiind;
Și după cum se vestesce,
Cum că unde zăbovesce,
Mai bine vor fi sciind.
Ascultă-me, dulce frate!
Că te las cu sănătate,
Să-mi vēđ de corabiă.
Mergă, că nu-ți stă calea cruce,
Nici singur nu te vei duce;
Să sboři ca o vrabiă.
Și luându-și sănătate,
Acel plin de bunătate,
Póte, că ānger aū fost;
Că dup'a lui prorocia
Se vedea, că multe scie.
Tóte le scia de rost.

Tilemach plin de simțire.

S'a'au apucat de gătire,
De a se călători,
Corabiă să-și tocmescă,
Și cu fire vitejească
Începu a se întări.

Însă el află cu cale,

Să nu-î spue maicii sale,
Sciind, că nu-l va lăsa.
Dar s'a'au tănuit măi bine,
De a se găti pre sine,
Cu bătrâna doica sa.

Tilemach se 'nbărbătasă,

Și la pețitori în casă,
A'au intrat, ș'apoi le-a'au dis:
Că el acum nu măi pôte
Răbda, ci va de a-î scôte,
Cătră drumul cel deșchis.

Er ei fără de zăbavă,

S'a'au sculat tot cu gâlcévă
Îndărătnicindu-se.

Așa i-a'au lăsat în pace,
Va vedea el ce va face,
Tot de drum gătindu-se.

Și avându-și lângă sine

Om, ca să-l păzescă bine,
În corabiă s'a'au pus,
Ne luându-și diua bună;
Cu Mentor de împreună
În vreme lină s'a'au dus.

Vântul bun și Marea lină,

Cu vremea fôrte sênină,
S'a'au dus pe apă cântând;
Și în dîle puțintele,
S'a'au dus fără băntuele,
Pe loc la Pylia stând.

Unde tocma lângă Mare,

Se făcea o jertfă mare,
Cum Nestor a'au poruncit.
A'au eșit și el afară,
Și unde se adunară,
Cu ei s'a'au împărțesit.

Deci la Nestor cel cuminte,

Eșind dênșii înainte,
Plecați i s'a'au închinat;
Și pe Tilemach vedându-l
Nestor, ș'apoi cunoscându-l,
Că cui și-a'au asemănat,

De părerea lui cea bună,

Cu fiii sêi împreună,
Tot dulce l'a'au sârnutat;
Puindu-î pe ei la masă,
Pe care o aședăse,
Prea bine i-a'au ospetat.

Pisistrat ca pe un frate,

Iubindu-l din bunătate,
Acel măi mare fecior
A lui Nestor, ospetându-l,
Și prin tot locul purtându-l,
L'a'au cinstit el binișor.

Apoi deșchidându-și gura,

Tilemach cu 'nvătătura.
Celui ce l'a'au îndemnat.
Și cu aceste cuvinte,
Cătră Nestor cel cuminte,
Frumos i s'a'au închinat:

O Domnul meu, înțelepte!

Decă sunt legile drepte.
De ce nu se potrivese?
Decând ai fost deodată,
La resboi cu al meu tată.
Pe care nu-l măi găsesse. —

Ce l'a'au făcut? unde este?

Că noi n'avem nici o veste,
Și nu șcim ce s'a'au făcut.
Am venit, că sci măi bine:
Îmbunéză-me pre mine.
Așa me rog! — și-a'au tăcut.

Că l'a'au pornit lacrămile,

Și simțindu-î patimile.
Nestor așa i-a'au răspuns:
O, fiule! cu ce jale,
Î-ți sunt cuvintele tale.
De inima mi-a'au pătuns.

Că unde-mă aduc aminte,

De vrednicul têu părinte,
Și cât resboi am avut,
Și câți viteji la olaltă.
Și-a'au versat sângele baltă,
Și vieța și-a'au perdut.

Dece ani bătând Troada,

Târdui căștigasem prada,
Și destule am și tras.
Numai vrednicul têu tată,
O-a'au găcit'o deodată.
Să dăm de căștigul gras.

Atât o gâcia măi bine,

Că se 'ntelegea cu mine,
Până când am biruit,
Cu înțelepciune mare,
Pre aceea cetate tare
O-am ars și o-am prăpădit.

Și scoțând noi sănătôsă

Pe Elena cea frumôsă,
Menelae o-a'au luat,
Și el de părere bună.
Cu dênșii de împreună.
Paguba sa și-a'au aflat.

Agamemnon poruncise,

Jertfă, care se gătise.
Ca să o aștepte toți:
N'a'au fost rëndueli deștepte.
Că ceialaltă să aștepte.
N'a'au voit ea nisece soți.

Ci și-a'au stricat rëndurile,

Împărțind căștigurile,
Ba ei s'a'au și învrășbit.
Vedând vrednicul têu tată,
Gâlcéva neașteptată,
Fôrte tare s'a'au scârbit.

El s'a'au întors să apuce,

Alt drum, er eu a me duce,
Într'acolo n'am voit;
Ci pe la Lesbos o bună
Cale aflând împreună,
Acasă m'am pomenit.

Ceialaltă se risipiră,

Care încătrău porniră,
Și nici nu i-am măi vedut.
Unii dând în drumuri grele,
Și alții într'alte rele,
Și primejdii a'au cădut.

Că Agamemnon sêrmanul,

I-a'au fost acasă dușmanul,
Că Egist l'a'au omorit,
Iubitul reginii sale
La o cină fără cale
Din seaua l'a'au oborit.

Că Clitemnestra regina,

Însuși ea a'au fost pricina,
Că pe Egist l'a'au iubit;
Decând eram noi la ôste,
Deduse cu dênșul coste,
Și așa s'a'au fost vorbit.

Dar apoi venind acasă

Orest, — el ca să nu-și lasă,
Tronul sêu batjocorit,
Și pe tatăl sêu de mână
Tălharéscă și păgână,
Fără de vină perit;

Că Orest atunci venise,

Din Atina și gasise,
Pe Egist rêu stăpânind;
L'a'au tras în jos cu urgiă,
L'a'au tăiat cu vrednicia,
Cu isbênda biruind.

Pe atunci se aședăse,

Și Menelae acasă;
Să te duci a-l întreba:
Că va fi sciind măi bine
De tatăl têu, decât mine,
Să-ți spue: vine, sêu ba?

Nestor așa sfātuindu-l,

Și multe dîle oprindu-l,
La sine a zăbovi.
Cu fiii sêi să-și petrecă,
Și voiă bună să-și facă,
Ca să-și pôtă potrivă.

Er după dîle măi multe.

Voind Nestor să-l asculte,
I-a'au dat și el ajutoriū,
De s'a'au dus la Menelae,
Cel ce a'au fost în bătae
Temei pricinuitoriū.

Că lui Paris îi furasă,

Pe Elena cea frumôsă.
Frumôsă frumôselor:
Și pentru a ei iubire,
Prea mulți și-a'au aflat perire,
Și 'ngroparea ôselor.

C e r c h e z i i .*)

Numirea de Cerchezi s'eu Circasianii se pare a fi de origine turcească. În limba lor națională Cerchezii se numesc Adige. Patria acestui popor este, s'eu mai bine zis, a fost Caucazul occidental, numit Cerchezia și Circasia, un ținut, care constă din munți și din podeie de munți. Țera prezintă pe ici-colea și nisce șesuri foarte roditoare, percurse de un mare număr de riuri și p'eraie; cultura pământului însă nu prea înflorește, de ore-ce locuitorii se ocupă mai mult cu economia de vite. Catena principală a Caucasului, care formeză frontiera țerei despre m'adăd'iapus, precum și unele ramuri nordice ale aceleia, conțin vine metalice foarte bogate, care însă mai de loc n'au fost exploatate. Productele ținutului sunt mai ales grâul, secara, orzul, meiul, tutunul, diferite p'ome și legumi. C'osteie munților, văile și malurile riurilor sunt acoperite de cupresii, platanii, ulmii, brađii, arinii, plopii ect. Dintre animale s'elbatice se găsesc prin aceste locuri mistreții, cerbii, capre s'elbatice, autilopii tatarici, numiți saiga și oia s'elbatieă s'eu argali. Între animalele de casă cel dintăi loc îl țin taurii, cari se prind în jug și esceleză printr'un mers iute și prin răbduriă; caii și asinii se găsesc în număr mare. Oile sunt de un soi deosebit. Caii de munte se disting prin frumusețe, prin iuțime și răbduriă.

Cerchezii aparțin familiei tartarice. Despre forma trupului și despre fisionomia lor scriitorii emit păreri diferite. Pallas ne spune, că Cerchezii sunt peste tot frumoși, mari, macri, dară foarte tari, subțirei și cu piciorie mici; femeile în genere nu sunt frumoșe: de ordinar ele au p'urul întunecat, uneori roșu. Klaproth ne înfățișeză pe Cerchezi cu p'urul de ordinar brunet, cu fața lungur'etă, cu nasul m'erunt și oblu, cu formele trupului foarte elegante. După „Ausland,” ei sunt mari și svelți, au capul oval, nasul subțiat, dar nu prea lung, p'urul și barba negre, ochii asemenea negri și cam adâncăți. Alții, în fine, dic, că pielea femeilor este albă-rumenă, er' a bărbaților bate mai mult în galbîn.

Bărbații p'ortă un vestm'ent dintr'o materie seină; acest vestm'ent, care ajunge până dinjos de genunchi, are mânecile largi și se încinge c'un brău. Pe piept ei p'ortă în dreapta și în stînga câte un șir de patr'one, închise în nisce cutiuțe de lemn s'eu de os. Pe supt vestm'entul cel lung se află și un caftan mai scurt, de lână, de bumbac s'eu chiar de matasă: pe supt caftan se mai p'ortă și o vestă de bumbac. Ci'orecii, făcuți din materie de lână, sunt strîmți. Acoperem'entul capului îl formeză o căciulă din piele de oie: încălțăm'inta constă din cisme cu nisce turecuți, cari ajung numai până d'insus de glesne. Femeile încă se îmbracă pe deasupra c'un vestm'ent lung pe dedesupt c'un caftan, eră picioriele lor sunt acoperite de pantalonii largi. Omenii avuți se îmbracă în stofe de matasă și de atlas, prov'edute cu broderii scumpe.

Bărbații ambliă tot înarmați, și anume cu puscii, cu săbii, cu pistole și cu paloșe. În caracterul poporului se înt'empină cele mai opuse însușiri: Cerchezul pe de o parte e viteț, rezolut, ospitalier, cu respect cătră cei b'etrâni;

pe de altă parte, el e ușor la minte, fals, lacom și hoțoman.

Familiiile cercheze petrec în nisce locuințe simple; de cele mai multe ori acele locuințe sunt făcute din îngrădituri, lipite cu pământ. Tatăl de familie se consideră ca domn absolut în cereul alor s'ei. Până când trăesce el, fiul nu se depărtéză din apropierea lui. Fiului cel mai mare moștenesce curtea și mai t'otă averea mișcătore; ceilalți membri ai familiei se pun adese ori sub patronarea lui. Căsătoria se face prin alegere liberă; mirésa e dusă pe sub ascuns din casa părintească; mai tărđi după nuntă se dă și zestrea togmită, anume din partea bărbatului. Posițiunea femeilor cercheze e cu mult mai favorabilă decât a celorlalte femei din orient.

Limba Cerchezilor, pe care unii vor să o derive din familia indogermană, e despărțită în mai multe dialecte și amestecată cu vorbe tartarice. De când cu introducerea islamului, limba arabică a căștigat teren p'ntre Cerchezi. Prin unele ținuturi s'au înființat școle religioase, în care se învață arăbesce și se talmăcesce coranul. Locuitorii părților de nord au început să înțelégă și să vorb'escă limba rusescă. Litere pentru scrierea limbii cercheze nu există și prin urmare nu p'ote fi vorba de literatură națională. Istoria poporului se conservă prin tradițiunii, eră ca reprezentanții ai sciinței se consideră talmăcitorii de visuri, cunoscători de basne și cei ce se pretind prooroci. Faptele și gloria străbunilor se cântă de un fel de barđi naționali.

Religiunea Cerchezilor e un amestec din mohamedanism, creștinism și păgânism. În secolul al 13-lea ei au fost în parte convertiți la creștinism; dară cu năvălirea Tartarilor se introduse apoi și mohamedanismul. Peste tot mohamedanii sunt mai cu deosebire căpeteniile și fruntașii; poporul confeséză o credință, în care se înt'empină și tradițiunii creștinesci și păgâne. Sistemul religios întemeiat mai de cur'end prin Kafi Mullah și prin Șamil nu e decât o restaurațiune a credințelor din secolul al 9-lea și al 10-ea.

Poporațiunea e împărțită în 4 clase și anume: 1-a clasa principilor, 2-a clasa cavalerilor, 3-a clasa omenilor liberi și 4-a clasa sclavilor. Sclavii sunt mai ales urmașii captivilor din diferite resb'oe, precum și acei indigeni, cari au fost anume os'endiți la starea de sclavi.

Cerchezii nu au orașe; sate, cum ni le închipuim noi Europeanii, încă nu sunt, decât foarte puține. Singuraticiele locuințe se află în mare distanță unele de altele și fiă-care formeză pentru sine o comunitate de familie (juneh). O sută de juneh formeză un fel de canton (junehis), care se administrează în mod republican prin șecce reprezentanți. Mai multe cantone se întrunesc apoi într'o corporațiune mai mare. Un alt soi de comunități formeză așa numitele tov'aroșii (tleuș), care constau s'eu numai din câte o singură clasă socială, s'eu apoi dintr'un amestec de mai multe clase.

Afacerile dinlăuntru se reguléză prin adunări generale, care complanéză și neînțelegerile ivite. Legi scrise nu există. Pe unde s'a introdus islamul, coranul se consideră ca cea dintăi autoritate în drept. Pedepsa de m'orte se aplică mai rar, decât pedepsele cu bani. Decă un os'endit nu e în stare, să plătescă banii, atunci el se vinde ca sclav.

*) Vezi Lexiconul de conversațiune de Mayer: Sprachstämme der europäischen Türkei, de L. Diefenbach: Donau-Bulgarien und der Balkan, de F. Kanitz.

Cele mai însemnate seminții cercheze sunt următoarele: Locuitorii Cabardei mari și Cabardei mici, ca la 37,000 cu toții; Șapsugii, 160,000 la număr; Natuhașzii său Natchonacii, 20,000; Abadchesii, 40,000 de capete. Aceste seminții constau érași din mai multe grupe mai mici, care pörtă diferite numiri.

Cerchezii apar deja în anticitate ca pirați, sub numirea de sychi. În secolul al 13-lea d. Chr. Cerchezii au fost supuși de regii Georgiei și au trebuit, să trecă la creștinism. În anul 1424 ei deveniră érași independenți. Estinđându-se apoi preste șesurile de pe lângă Marea Asovică, Cerchezii veniră în conflict cu Tătarii crimeni. Chanul acestora începu să asuprescă rău pe muntenii din Caucas. Cerchezii recunoscură de bună voia suveranitatea Țarului rusesc Iwan Vasilievici, care le dete ajutor contra Tătarilor. Dară și după aceea Chanii Tătarilor nu lasară pe Cerchezi în pace. Numai în anul 1705 Cerchezii putură să scape de asupririi. După pacea dela Cuciuc-Cainardji Rusia ajunsese stăpână peste cele două Cabarde. De atunci influința rusescă deveni tot mai simțită prin ținuturile Caucasului. În anul 1785 Pörta otomană trämise pe dervișul Șeich-Mansur, să indemne la revoltă pe Cecenții de pe lângă Sunșă. Acest derviș întörse la islam pe mai multe seminții cercheze. Devenind Georgia provincia rusescă (1796), Rusia începu să se gândescă și la alte cuceriri prin părțile acelea. Pe la începutul secolului de față Turcii fanatisau pe Cerchezi asupra Rușilor și de atunci Cerchezi năvaliră de repetite ori pe pământ rusesc. În anul 1824 mai multe seminții cercheze jurară Sultanului credință. La 1829 Rușii luară Anapa. Acum Rusia avea un pretext de-a purcede mai resolută în contra vecinilor săi Cerchezi. Generalii Paskievici, Emanuel și Rosen au fost însărcinați pe rând cu supunerea popórelor din munții Caucasului. În anul 1834 această însărcinare s'a dat generalului Weliaminov; dar nici acesta, nici următorul său Sasz nu obținură rezultatele dorite. În anul 1843 Șamil chiamă pe Cerchezi la arme în contra Rușilor. Supt comanda acestui cap resolut mai tóte popórele muntene se prăvaliră în răboi. Rusia perdu unele părți de teritor și se vedu nevoită a lua din nou ofensiva. În anul 1850 Șamil era stăpân peste Caucas dela Marea caspică până la Marea négră; éra 1851 un alt căpitan, anume Mohamed Amin, domina țărmurii Mării negre cu o armată de 30,000 de ómeni. Pe timpul răboiului din Crimeea Cerchezii operaú cu Turcii în contra Rușilor. Dară curénd după aceea se iviră desbinări între muntenii din Caucas. În anul 1856 luă comanda supremă în Caucas principele rus Barjatinski. De atunci ofensiva rusescă începu a obține succese mai mulțămítóre și planul de cucerire mergea cum se cade. În anul 1857 principele Orbeliani bātu pe Șamil într'o luptă hotărítóre. Rușii înaintară și se întăriră în interiorul țerilor inimice. Două ani mai târziu a fost silit să se închine și Mohamed Amin cu fruntașii Abadsechilor. Cu atâta răboiul era ca și terminat. Totuși mai rămaseră unele seminții nesupuse. Acestea se mai ținură până la anul 1862. În luna lui Noemvre din acel an marele-duce Mihail a fost numit guvernator general în Transcaucasia și densusul continuă răboiul după un alt plan. O deputațiune de Cerchezi merge la Londra și reclamá întrevinerea puterilor europene în contra Rusiei, dar fără nici un folos. Pörta otomană încă nu se află în pozițiune de-a da vre-un ajutor. În tot de-

cursul anului 1862 Rușii se luptară cu noroc, deși în fruntea Cerchezilor se pusese conducători englezi și poloni. În 2 juniu 1863 marele-duce Mihail trämise Țarului următoarea depeșă: „Am fericirea de-a gratula Majestății vóstre pentru terminarea gloriosului răboi — în timpul de față nu mai esistă în Caucas un singur popor nesupus.“ Supunerea Caucasului s'a serbat în tot imperiul rusesc cu rugăciuni de biruință și de mulțămire.

La 14 aprilie 1864, când capii Cerchezilor veniră să se închine marelui-duce în Sotscha, acesta le făcu următoarea declarațiune: toți Cerchezii, cari în termin de o lună nu vor fi pribegit din țeră, se vor trata ca prizonieri. În urma acestei declarațiuni emigrațiunea Cerchezilor spre Asia mică se continuă în măsură și mai considerabilă, decât la început. Acastă emigrațiune începuse adecă din februarii 1864. Popórele muntene se coboriau în lungi caravane din locuințele lor și se îndreptau spre malurile Mării negre. Toți se revărsară pe teritoriul Asiei mici, căutând adăpost în Samsun, Sinope și Trapezunt. În decursul unei și primăverei anului 1864 au emigrat 236,718 persoane, dintre acestea 61,395 cu ajutorul Rușilor. Acastă împrejurare făcea Porții multă bătaia de cap, căci guvernul otoman nu avusese timp de-a pregăti un plan de colonizațiune. Emigrații, afară de acesta, erau lipsiți de miqlócele de trai și trebuiau ajutați de pe-o și pe alta. Ei se bolnăviau cu sutele și zăceau ca vai de ei prin porturile Mării-negre, și muriau cu grămada.

Emigrațiunea Cerchezilor din Caucas începuse încă în anul 1855. Până la 1863 emigraseră deja 80,000 ómeni; alte 60,000 au emigrat în 1863 nemiqlócit înainte de supunerea Caucasului. Adaugând pe emigrații din 1864, suma totală se urcă la cifra de 400,000 persoane de ambele secse.

Până în luna lui Iuliu 1864 intrară în Europa 40,000 de Familii cercheze. Guvernul turcesc le împărți în modul următor: el trämise 6000 la Adrianopole și Eslimie, 13,000 în pasalicurile Silistriei și-al Vidinului, 12,000 în provinciile Niș și Sofia și 10,000 la Sistov, Nicopoli, Rusciuc și în Dobrogea. Desbarcarea Cerchezilor prin schelele Dunărei nu s'a sfărșit decât în luna lui August. Bulgarii au fost îndatorați de guvern, să clădescă locuințe pentru acești coloniști. Pörta dete Cerchezilor pământuri de-ale statului cu scop, de-a forma din ei o nouă clasă de agricultori. Îndeșert! Cerchezilor nu le place să muncescă. Ei preferă a trăi în trândăvia și a-și procura subsistința prin jafuri și prin furt. Vai de bieții creștini! Averea lor dela 1864 nu mai era sigură despre coloniștii asiatici. Cerchezul se crede îndreptățit a fura ori și de unde cele ce-i trebuie pentru trai. Acești barbari, lipsiți de tótă cultura, au făcut Porții bune servicii; în timp de pace ei formeză ca o stavilă naturală în ceea ce privește apropierea Slavilor de dincóce de cei de dincolo de Timok; în timp de răboi ei dau Otomanilor un însemnat contingent de călăreți.

În ținuturile caucasice, părăsite de Cerchezi, Rusia încă din anul 1864 a început să colonizeze Căzaci. De atunci opera colonizațiunei se continuă în mod sistematic. Mii de familii alérgă din Armenia în Caucasia rusescă; sute de familii alérgă acolo din Rusia europeană. Coloniștii obțin din partea guvernului rusesc tot felul de avantaje, care încurăgéză mereu și pe alții să urmeze esemplului. Peste curénd ținuturile Caucasului vor fi cu desăvărșire

Hadji Murtuz Molla. (Pag. 108)

rusite, de ore-ce și indigenii, cari au mai rămas acolo, încep să adopteze graiul și obiceiurile rusești. Cerecheii rămași în unele ținuturi sub stăpânire rusescă vor primi cu timpul creștinismul și se vor desnaționaliza; de o camdată ei nu se prea arată supuși credincioși. Lucru firesc! Libertatea perdută nu se șterge așa lesne din memoria popoarelor.

Ilustrațiunea noastră de astăzi (veți pag. 107) înfățișează portretul unui conducător de Cerechei din munții Caucasului. Hadji Murtuz Molla Razi încă a luat parte la războiul de libertate purtat încontra Rusiei; el s'a luptat cu vitejia în fruntea unei semintii cerecheze, dar nici el n'a putut isprăvi mai mult, decât ceilalți căpitani contemporani cu densusul.

V a r i e t ă ț i.

Contesa Laura Lambertini. În vara anului curgător s'a prezentat la tribunalul din Roma un proces din cele mai interesante. Pe când frații vestitului cardinal A. Antonelli se înfățișară ca moștenitori ai celor 18 milioane franci, rămase după unchiul lor, cătă că se găsi și o femeie, care pretindea o parte din averea repositului prelat. Era Laura Lambertini, o nevastă tinăra, al cărei portret se pôte vedea în numărul de astăzi al fôiei noastre, la pag. 101. Dênsa produse la tribunal tot felul de documente, prin care probăză pe deplin, că este chiar fiica repositului cardinal. Mama Laurei e o damă engleză din clasa înaltei aristocrații. Contesa Lambertini s'a născut la anul 1855 și a fost crescută de o femeie, anume Marconi, pe spelele ilustrului cardinal. Antonelli iubia foarte mult pe fiica sa naturală și făcea mari jertfe în bani pentru dênsa; Laura, al cărei portret figura în albumul cardinalului, cerceta adeseori pe tatăl ei în Vatican. Însuși Antonelli a stăruit, ca ea să se mărite după contele Lambertini, care se trage dintr'o familie vestită. Laura are trei copii, de cari cardinalul se îngrijia ca de nisece nepoți ai săi. Înainte de-a muri Antonelli încredința în tot chipul pe Laura, că în testamentul său va ținea samă și de dênsa și de copiii ei. Contesa îi dete 128,000 franci, să-i păstreze, ăra densusul promise, că va să întorcă acești bani c'un venit tot pe-atăta de mare. Ereștii lui Antonelli n'au voit, să împărtășească de bună voie pe Laura din averea cardinalului; drept aceea dênsa a fost silită să recurgă la tribunal. Advocatul ei, Gallini, sperăză, că va câștiga procesul în favoarea frumoșei sale cliente. Vom vedea.

Două zăpăciți. Un domn ședea în odaie lângă ferestru și fuma ciubuc. — »Stane» — dișe el cătră servitorul său — »mergi afară, de vești, plouă.» — »Cum voiți putea să aflu eu acesta?» — întrebă servitorul clătînându-se. — »Eși pe stradă și întrebă pe cine-va» — adăuse domnul c'un ton serios. — »Sărut mâna, bine dișe» — grăi Stan grăbindu-se a împlini porunca. Domnul era îndrăgostit foc într'o fată, care nu voia să-l iubească; ăra Stan toțmai atunci se întorșese dela o beția împărătească. —

O scôlă de medicină pentru femei. Septemăna trecută s'a inaugurat la Londra o scôlă de medicină pentru femei. D-nul Dr. Gockle într'un discurs ce a ținut în această ceremonie a cătat să demonstreze că presința femeilor în spitale n'are nimic care pôte nășpri simțimintele nici prejulițiile publicului, cu tôte că s'a pretins că studiând medicina femeile vor perde negreșit delicateta lor firească. »Nu pot judeca, dișe Dr. Gockle, până la ce punct femeia posedă puterea fizică trebuincioasă pentru a întreprinde lucrări medicale serioșe, dêr este fără îndoie că ea posede tôte calitățile intelectuale necesare pentru aceste studii.»

După D-nul Dr. Gockle a vorbit D-na Anderson. »S'a observat, a diș d-sea, că femeile medici, dêcă nu vor renunța la cununiă, s'ar găsi mereu silită a renunța în timp destul de lung la profesiunea lor. Cununia va fi într'adever uă causă frecuentă de oprire; obligațiunea în care se află femeia d'amerse în lume va fi asemenea un obstacol până la ăre-care punct. Dêr din momentul când se admite că o femeie ar putea aduce societății mari servitje, ar fi și just, în schimb, a ține sêmă, în ce le priveșce, mai mult de calitatea de căt de cantitatea acestor servitje: femeia care va dobândi esperința ca femeie măritată și ca mamă va fi de sigur mai folositoare femeilor bolnave de căt dêcă n'ar fi învățat medicina.» D-na Anderson a insistat în partea din urmă a discursului său asupra necesității d'a propaga ideile ce apără, mai cu sêmă în Anglita; doreșce ca, prin moderațiunea și tactul lor, partizanii nouei scôle să susțină doctrinele ei și s'o apere în contra detractorilor săi. Trebuie ca acești partizanii să șcie să combată prejulițiile ce există încă în societate în contra admisiunii femeilor în corpul medicale, să susțină femeile în noul rol ce-au luat și să nu uite că e ce-va glorios de a favorisa o profesiune al căru singur scop este d'a lucra pentru binele umanității.

O mașină pentru calculat. Un orologier din Michigan a inventat o mașină nouă pentru calculare. Ea cuprinde 2100 anumite bucățele, și dimpreună cu șurupuri și alte mici resorturi, cu totu 3000. Această mașină operează cu toată precisiunea, multiplică și divide 12 numere, divide un număr prin altul, scade și înmulțește în o singură operațiune. Mașina a rezolvat în 45 de secunde următoarea temă: »Căt fac întereșele la interese de la un capital de 5630 dolari 75 centime în 20 de ani, cu 7 percente?» Răspunsul: »16,158 dolari și 47 centime.« Recomandăm această mașină de calcul, tuturor acelora cari au prea mult de calculat.

O mamă care se mărită după fiul ei. Din Bistritz (Boemia) ziarul »Nar. Lis.« a primit următoarea corespondință: »Proprietarul de aici P., un domn bătrân dar bogat, dupe mórtea soției sale, a luat în casă o fetiță ténără și șeracă, care să îngrijească de trebile economiei. Fetița desvolta o sîrguință neobișnuită, și în puțin ani ajunsese fată mare. Proprietarul era foarte mulțumit cu conducerea economiei casnice; ceea ce însă îi cășuna neliniște, era fiul său în vîrstă de 25 ani, care promitea a deveni un risipitor. Nu de mult bătrenul se bolnăvi așa, că era teamă că va muri. Pe patul de mórte el chemă la sine pe juna sa economă și se cunună cu ea. Două zile după această cununie ciudată bătrânul reșosă și denumi pe soția sa de mostenitoare universală. Uimirea ómenilor din comună crescu și mai tare, aușind după aceea, că mostenitorea a avut relațiuni de amor cu fiul risipitor și că cu știrea lui ar fi devenit ea soția tatălui său. Acum are să se serbeze a doua cununie: fiul are de gând să se căsătorească cu muma-sa ... firesce după ce mai întâi se vor fi înlăturat unele pedecți împuse mirilor din partea autorităților bisericesci.

Poșta Albinei Carpaților.

D-lui I. Al. II., nu scim unde. Versurile »Vieta», »Nefericitul» și »Cătră o copilă» nu se pot publica în fôia noastră.

D-lui G. B. în Brăila. Ori căt de bune ar fi traducțiunile d-tale, totuși noi nu le putem întrebuiința. Prin publicarea lor fôia noastră ar deveni o revistă de literatură străină. Poeziile »Junetea și senectutea» și »Tempesta» nu sunt scrise în dulcea limbă a poeziei române.

D-lui G. S. în Bucuresci. Despre valoarea soldaților români toțmai aveam și noi un articol gata.

D-lui P. Se. în Bucuresci. Ne pare rău, că nu putem folosi poeziile, ce binevoșiș a ne trâmite.

D-lui S.-v., fost cu locuința în Buda-Pesta. »Adio la Pesta» conține idei politice, pe care nôte nu ne este ertat a le publica.

D-lui A. P. în Sata-mare. Mulțămim pentru complimentele, ce faci fôii noastre. Sperăm, că nu ne vei lua în nume de rău, dêcă nu putem să-ți publicăm poesia.

D-lui V. V. în Ismail (?). Versurile »Balconul de splendore» și »Pretețul mamei» pe lângă cea mai mare bună-voință nu le putem folosi.

D-nei I. R. în Timișóra. Va fi de ajuns, credem noi, ca epistola D-vôștre să se publice în foile politice de dincoace și de dincolo de Carpați, cu atât mai vîrtos, că ea se espedeză și de-adreptul locuitorilor din ținut. Lăudăm zelul, de care sunteți însușețită, și dorim, ca exemplul D-vôștre să fiă imitat și din partea altor dómne.

D-lui D. B. în Oradea-mare. Bucuros am fi publicat corespondința d-tale, dêcă ea n'ar atinge și cestiuni politice. Șci, ce-am pățit când eu întâiștarea fôii?

D-lui I. Tr. în Aletea. Versurile d-tale nu le putem publica.

D-lui G. P. în Șemnit. Articolul nu e destul de bine scris.

Pe mai mulți dintre abonații noștri, cari din necunoscerea prețului de abonament, nu l'au trâmisit acesta întreg, îi rugăm să binevoiescă a completa sumele trâmise la cifrele coidente în fruntea fôiei, ca să nu fim siliti a întreprinde trâmitemea fôiei.